

§ 76 Nå de onådda

GUSTAF BENGTTSSON:

Ordförande! När Svenska kyrkans mission en gång grundades var det just för att nå de onådda. Är det då inte lite märkligt, att vi idag har en situation där det i Svenska kyrkans internationella arbete helt saknas missionsområdet att nå de onådda, att nå onådda folkslag, regioner och länder i världen med det befriande, glada budskapet om frälsning från synd och död genom Jesus Kristus. Många jag träffat har suckat över avsaknaden och själv saknar jag det varje gång vi ska välja ut ett missionsprojekt att satsa lite extra på ur Svenska kyrkans projektkatalog där hemma i samband med kollekterna.

Nu tar jag chansen att göra något åt det här via motionsvägen och försöka påbörja en reformation och återgå till den rätta ordningen på just det här området i alla fall. Jag vet att man i utskottet diskuterat min motion 2017:12 noggrant, men jag vill ändå hävda att man i sitt svar skjuter lite vid sidan om målet. Jag har inte motionerat om att ändra vårt arbete bland de folk och i de regioner där vi har systerkyrkor. Min motion rör de folk och de platser där ingen kyrka ännu finns. Jag håller med om att mission och diakoni i områden där vi har systerkyrkor måste samordnas med kyrkan i fråga och underställas den kyrkans ordning. Men denna goda ordning tror jag aldrig var tänkt att förbjuda mission till regioner där kyrkor inte finns. Åtminstone jag är ytterst tacksam mot de tyskar och engelsmän som för tusen år sedan lämnade tryggheten hemma och reste till Sverige för att berätta om Jesus. De såg att vi också behövde höra om honom och få chans att få ta emot evangeliet, trots – eller kanske på grund av – att det ännu då inte fanns någon systerkyrka i Sverige som kunde missionera för oss. Så kunde den svenska kyrkan växa fram här och så har vi också fått ett ansvar att bära evangeliet vidare till de regioner, länder, språk och folk som ännu inte blivit nådda, precis som vi i början av 1800- och 1900-talet gjorde i Östafrika och som innebär att vi nu idag har härliga systerkyrkor att samarbeta med där. Ett arbete för att nå de onådda behöver inte börja stort men det behöver påbörjas. Jag är övertygad att det skulle vinna gensvar ute i församlingarna. Ett arbete med att nå de onådda handlar inte om att sprida vår kultur eller våra värderingar i stort. Det handlar om att berätta om Jesus, så att människor kan svara på tilltal ifrån honom utifrån sin egen kultur och tradition.

Jag vill citera Paulus i Romarbrevet 10 kap, vers 9–15: ”Ty om du med din mun bekänner att Jesus är herre, och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt honom från de döda, skall du bli räddad. Hjärtats tro leder till rättfärdighet och munnens bekännelse till räddning. Skriften säger ju: *Ingen som tror på honom skall stå där med skam.* Det är ingen skillnad på jude och grek; alla har samme herre, och han ger av sin rikedom åt alla som åkallar honom. *Ty var och en som åkallar Herrens namn skall bli räddad.* Men hur skall de kunna åkalla den som de inte har kommit till tro på? Hur skall de kunna tro på den som de inte har hört? Hur skall de kunna höra utan att någon förkunna? Hur kan någon förkunna utan att vara utsänd? Det står skrivet: *Skönt ljuder stegen av dem som bär bud om goda ting.*”

Låt oss därför åter utrusta och sända ut människor till de onådda, så att även de kan stå vid vår sida på den dag då Herren kommer åter och gör allting nytt. Fram till dess, låt oss i bön, tro och handling påskynda den dagen, så som vi också sjöng i morse.

Jag yrkar bifall till reservationen av Lars Jakobsson.

LARS JAKOBSSON:

Ordförande! Jag yrkar bifall till reservationen och därmed till motion 2017:12 som Gustaf har presenterat på ett utmärkt sätt. Alla kan ju missionsbefallningen i den här samlingen, förmodar jag, men jag läser upp den för säkerhets skull enligt Matteus: ”Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar. Döp dem i Faderns, Sonens och den helige Andes namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut.”

Det är drivkraften till den här motionen och det också bakgrunden till att jag reserverar mig mot de byråkratiska skäl som framfördes, att det inte går. Då kan vi titta hur det ser ut här i vårt hemland, som Åke predikade om i morse. Där säger vi på riksnivå, att det inte är vår business. På församlingsnivå säger vi, att vi inte har redskap, att vi inte har kunskap och att vi inte har förmåga. Om vi tittar på vårt kära hemland klarar vi inte av att ta hand om våra inkommande immigranter. Vi kan inte språken, vi kan inte deras kultur och så vidare. Då går det inte så bra.

Jag har jobbat på en stor organisation som hade kontor över hela världen och vi skrev en massa förordningar hur vi skulle agera i vår organisation. Vi konstaterade att de stoppades i en bokhylla om det inte fanns någon gnista, om det inte fanns någon, som gick ut och bar ut budskapet. Så är det med oss i Svenska kyrkan också. Det behövs en gnista för att det ska hända något i det här fallet, tror jag. Ibland känns det som att vi har tappat gnistan i vår kyrka. Det är det som vi är ute efter, Gustaf och jag, att vi kunde få känna den här gnistan att bära ut evangeliet till vår omgivning.

Jag yrkar bifall till motion 2017:12. Tack för ordet.

DAN SARKAR:

Svenska kyrkans internationella arbete har som princip att samarbeta med systerkyrkor och det är en alldeles utmärkt princip eller strategi. Nu skriver utskottet att motionens förslag avviker från gällande strategi. Utskottet föreslår därför att motion 2017:12 avslås. Detta är ju alldeles lysande, just därför att den avviker från strategierna. Svenska kyrkans internationella arbete har ett problem med kopplingen till församlingarna, som vi diskuterade ganska mycket i utskottet. Insamlingsresultaten är vikande. Vi ser inte det här konkreta missionsarbetet. Här kommer en motion som säger: Låt oss ha ytterligare en strategi. Det är klart att vi ska fortsätta samarbeta med systerkyrkorna, men där de inte finns, låt oss nå de onådda.

Jag tycker det var en alldeles lysande motion, 2017:12, och yrkar bifall till den.

BISKOP EVA BRUNNE:

Från början vill jag för säkerhets skull säga att jag inte skäms för evangeliet, Romarbrevet 1 kapitlet, vers 16. Jag är en av Svenska kyrkans ledamöter i Kyrkornas världsråds centralkommitté och där har jag lärt mig mycket. Jag är mycket glad över det uppdraget. Det hänvisas ju också till vårt engagemang i Kyrkornas världsråd i utskottets betänkande, där vi ju numera mer och mer talar om Guds mission. Det är en viktig poäng och ett sätt att tala om mission, där vi också talar om att lyssna på varandra i mission.

Motionärerna säger att det inte är vår egen kultur och våra egna värderingar vi vill förmedla, utan att det är det rena evangeliet om Jesus Kristus. Jag vet inte hur ett rent evangelium om Jesus Kristus ser ut. Evangeliet är alltid en tolkning. Jag håller med om utskottets förslag att avslå motion 2017:12 utifrån att vi har en helt annan syn på mission idag.

GUSTAF BENGTTSSON (REPLIK):

Ja, naturligtvis blir det alltid i någon mån präglad av den som förmedlar budskap om Jesus. Men det jag ville bemöta var att det är något unket och kolonialt som vi liksom försöker pracka på andra. Det är inte det som det handlar om. Jag vill säga att vi, när vi går ut i en kultur som vi inte känner, då bemödar oss om att lära oss den kulturen och sätta oss in i deras sätt att tänka för att kunna förmedla budskapet om Jesus på ett sätt som är relevant för den kulturen. Det var det som jag avsåg, inte att det skulle vara möjligt att helt och hållet skala av vem man är. Det tror jag inte är möjligt. Jag vill bara förtydliga detta.

FREDRIK SIDENVALL:

Ordförande! Jag har stött utskottets avslag och det är av omsorg om de onådda folken. Jag ber verkligen att de ska nås av evangelium men inte av en kyrka som inte har klart för sig vad evangelium är. För kyrkans sanna enhet är det tillräckligt att sakramenten rätt förvaltas och evangeliet rent förkunnas. Det är alltså en grundläggande del av vår kyrkas bekännelse. Det är ju alarmerande om denna centrala identitet, för varje kristen kyrka och synnerligen för en luthersk kyrka, inte står klart i vår kyrka. Guds mission är ju ett begrepp som många gånger tolkas så, att den så att säga politiska, sociala utvecklingen av evangeliet kommer före vittnesbördet om Guds son, som kommit till jorden för att visa oss Guds kärlek för att bli föremål för vår tro, så att vi som inte förmår leva upp till Guds krav finner en frälsare som skänker oss syndernas förlåtelse. Den här grundläggande klarheten i förståelsen av vad evangelium är dröjer ännu att slå rot i vår kyrkas internationella arbete. Fram till dess är det min bön och min önskan att de onådda folken ska nås av andra kyrkor och samfund, som på ett rent och klart sätt vet hur man förkunnar evangelium. Tack.

BERTH LÖNDAHL:

Det jag ska säga nu ligger nära det Fredrik sa. Det är ändå någon sorts kontrast mellan när du, Eva Brunne, säger att ”jag skäms inte för evangelium, men jag vet inte riktigt vad evangeliet är, därför att det alltid är en tolkning”. Trots allt befinner vi oss i en reformerad kyrka. Vi befinner oss i en luthersk kyrka, och Luther skulle ju inte sväva på målet en enda sekund om vad detta evangelium är i Jesus Kristus. I det skeendet kan man väl säga, att detta är tecken på den gnista som Lars Jakobsson talade om, den förlorade gnistan. Det ligger någon i att det kanske är så, att vi ska befria de onådda folken från att nås av det som är ett så osäkert evangelium.

När jag såg rubriken på ämnet funderade jag också väldigt mycket tvärtom. Det sker ju också en omvänd mission. Mekane Yesus-kyrkan, som växer med några hundra tusen medlemmar varje år, är världens snabbast växande lutherska kyrka och har gått om Svenska kyrkan ordentligt. De kanske skulle komma och ta över några av de tömda kyrkorna på Österlen eller på andra håll i Sverige och konstatera, att det svenska folket eventuellt tillhör de onådda folken i allt högre grad.

BISKOP EVA BRUNNE (REPLIK):

Ordförande! Men rätt ska väl ändå vara rätt. Jag sa aldrig ”jag vet inte vad evangeliet är”. Jag har aldrig sagt det. Det jag sa var att ”jag vet inte vad det rena evangeliet är” så som motionären framställer det, ingenting annat.

AGNETA GRANSTRÖM:

Ordförande! Jag företräder utskottet och jag yrkar bifall till utskottets förslag. Övervägandet som är gjort i utskottet är, att Svenska kyrkans internationella mission och diakoni sker i samarbete med systerkyrkor runt om i världen samt i enlighet med Kyrkornas världsråd och Lutherska världsförbundets rekommendationer. Denna principiella utgångspunkt synliggörs och konkretiseras i de strategiska dokumenten som berör internationell mission och diakoni och som har beslutats av kyrkostyrelsen på rekommendation av Internationella rådet.

Därför föreslår utskottet att kyrkomötet beslutar att avslå motion 2017:12. Tack.

GUSTAF BENGTTSSON (REPLIK):

Får jag bara ställa en liten kort fråga. Om det skulle ske en humanitär katastrof i ett område där det inte finns någon systerkyrka, skulle vi – om det inte finns någon systerkyrka där – då låta bli att samarbeta i den regionen?

AGNETA GRANSTRÖM (REPLIK):

Din motion handlar inte om det. Du har fått ett svar på din motion från utskottet. Ditt förslag som du har lagt är, att det ska tas fram ett program för att nå de onådda folken och du vill att kyrkostyrelsen ska ta fram det inom ramarna för Svenska kyrkans internationella arbete. Det är den intention som du har lagt i din motion och det är det som du har fått svar på.

Avslag på motion 2017:12.

GUSTAF BENGTTSSON (REPLIK):

Det är en enorm humanitär katastrof att människor är onådda. Det är den största humanitära katastrof som finns i hela vår värld, att så många människor aldrig nås av evangelium om Jesus Kristus och kan få komma till himlen och få evig härlighet och så vidare. Jag tycker det fysiska och det andliga området har lite med varandra att göra. Du har rätt i sak att min motion handlar om mission och inte så mycket om diakoni, men jag gjorde bara en jämförelse.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 142.